

Бэйэ ис кыабын арийан, идэни сөпкө талар туһугар

“Таас Үрэх Нефтегазодобыча” үлэһиттэрэ Ленскэйгэ үрдүк кылаас үөрэнээччилэригэр профориентационнай хайысхалаах тренинг ыыттылар.

***

Саха сиригэр “Оскуола-үрдүк үөрэх-тэрилтэ” тохтоло суох үөрэхтээһин корпоративнай систиэмэтин чэрчитинэн үлэлиир “Роснефть-кылаастарын” үөрэнээччилэрэ үгүс биридимиккэ диригэтиллибит билиини ылалларын таһынан сыл аайы араас сайыннарар тэрээһингэ кытталлар. Ол курдук, профильнай кылаас үөрэнээччилэригэр анаан сыл аайы үгүс тэрээһини уонна тренинг-сэминээри тэрийэллэр.

РН-кылаастары салайар “Таас Үрэх Нефтегазодобыча” тэрилтэ үлэһиттэрэ Ленскэй 1 №-дээх оскуолатын үөрэнээччилэригэр “Отказываюсь выбирать” профориентационнай хайысхалаах тренинг ыыттылар. Тренинг аата балай эмэ дуорааннаахтык иһиллэр. Тобо диэтэххэ, хас биридир үрдүк кылаас үөрэнээччитэ ханнык идэни таларын туһунан син биир толкуйга түһэр буоллаба. Ону тренинг ааптардара маннык быһаараллар: бастатан туран, бэйэбин, тугу чаччы бабараргын, туюхха дьулуһаргын уонна кыахын өйдүүр наада. “Бу түһүмэби ситиһилээхтик аастахха, идэни талар уустуга суох”, – диэн этэллэр.

Тренинг сабаланытыгар

үөрэнээччилэргэ көрдөөх оонньууну ыыттылар. Ол кэннэ “Таас Үрэх Нефтегазодобыча” тэрилтэ туһунан корпоративнай ролигы көрдөрдүлэр.

– “Отказываюсь выбирать!” тренинг оҕо тус уратыларын өйдүүргэ көмөлөһөр, – диэн тренинг спикердэригэр бирдэстэрэ, “Таас Үрэх Нефтегазодобыча” хааччахтамыт эппиэтинэстээх уопастыба ыччат бэлиитикэтигэр сүрүн исписэлиинэ Светлана Кучеренко быһаарар. – Үлэ ырыынагар ханнык идэ ордук наадалаабын, бу идэ туюх сүрүн урыталаабын өйдөтөр. Тренингэ Ленскэй куорат “Роснефть-кылаастарын” 10-11 кылааһын үөрэнээччилэрэ кытыннылар. Маннык тренини салгыы Мииринэйгэ уонна Дьокуускайга ытар былааннаахпыт. Эдэр исписэлиистэр сэбиэттэрин чилиэннэрэ – геолог, химик-технолог, химийэ анаалыһын лабараана – тэрийэн көмөлөстүлэр. Тренинг бэркэ ааста, оҕолор олус көхтөөхтүк кытыннылар. Түмүккэ тренингэ ыытыллыбыт идэни сөпкө таларга анамыт тургутука олобуран бэйэ-бэйэлэригэр идэлэри сүбэлээтилэр. Үөрэнээччилэргэ тренинг чаччы туһалаабыта буолуо, кэнэбэс эдэр исписэлиинэн биһиги тэрилтэбитигэр үлэли

кэллэлэригэр эрэнэбит. Бабар, ким эмэ Мииринэйдээби политехнической институтка, о.д.а. үөрэх кыһатыгар тус сыаллаах бырагырааманан үөрэнэр кыахтаныаба.

Мань таһынан үөрэнээччилэргэ хаартыска-

лары уонна видеоконтены туһунан, хампаанья үлэтин-хамнаһын, үлэһиттэрин туһунан сиһилии билиһиннэрдилэр. Саамай болҕомтолоохтор тиэмэлээх биктэриинэ ыйытыларыгар хоруйдаатылар. Мань таһынан үөрэнээччилэр күн

устата тэрилтэ исписэлиистэрэ тэрийбит араас тэрээһинигэр сырыттылар.

Үөрэнээччилэр санааларын үлэстэллэринэн сылыктаахха, маннык алтыһыны сөбүлээбиттэр, кинилэргэ чаччы туһалаах буолбут.

Олонхо тыйаатырын саҥа сезона!

Олонхо тыйаатырын саҥа, 16-с сезонун “Илэ түүл...” (“Пионовая беседа”) испэктээгинэн арийар. Бу улуу кытай норуотун испэктээгэ Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх артыыската, Ньурба тыйаатырын умнуллубат сулуһа, сценарист, тылбаасчыт Зоя Гаврильевна Попова үбүлүөйүгэр ананар.

“Пионовая беседа” – аатырар Кун-цой опера тыйаатыра толорор Кытай XVI үйэтээби испэктээгэ, 600 сыллаах туруоруу. Аан бастаан Олонхо тыйаатыра бу испэктээги 2015 с. туруорбута. Онно Кытайга Саха сириин културуатын, ускуустубатын күннэрэ ытыллыбытыгар Кытай Кунь-цой тыйаатыра “Туйаарыма Куону” туруорбута, кэнники ону манна кэлэн көрдөрбүттэрэ. Оттон Олонхо тыйаатыра “Пионовая беседа” испэктээги туруорбута. Тобо бу испэктээги талбытын туһунан РФ уонна СӨ норуодунай артыыската, режиссер **Степанида Борисова** кэпсиир:

– Испэктээк сахалыыта “Илэ буолбут иччилээх түүл” диэн, таптал туһунан, кимизэх бабарар чугас. Бу былыргы айымньы нууччалыы тылбааһыттан **Зоя Попова** сахалыы тылбаастаабыта. Зоя Гаврильевна Попова, СӨ үтүөлээх артыыската, бары өтүнэн талааннаах киһи, сценарий да суруйар, бэртээхэй тылбаасчыт даҕаны. Онон бүгүн бу испэктээги киниэхэ сүгүүрүүбүт бэлиэтигэр аныбыт.

600 сыллаах былыргы испэктээги кытай курдук улуу омук хайдах ылынайа диэн оччолорго долгуйуу бөбө этибит. Биһиги туруоруубут уратыта – толорууттан, ырыатыттан-тойу-

гуттан, кылыһабыттан сабалаан, таҥаһыгар-сабыгар тийэ – барыта сахалыы. Кытайдар ону олох атыгыраабатахтара. Үгүкүүтүн, хамсанытын эбэн биэрбиппитин олус сөбүлээбиттэрэ, бэл, салайааччылар “үгүкүүтүн өссө эбэн биэрин” диэн көрдөспүтэ. Ол хамсаныларын барытын бэйэм харахпар онгортон көрөн, туруорбутум – испэктээк уопсай “канватыттан” тахсыбат курдук. Онон кытай испэктээгэ эрээри, барыта сахалыы, биир ураты культуура “симбиона” буолбута.

Бу туруоруу оччолорго саҥа тэриллибит эдэр тыйаатыр артыыстара маастарыстыба өттүнэн сайдыларыгар эмиэ көдүүстээх буолбута. Ол иннинэ да араас испэктээги туруоран кэллэхпит, “Удабаннары”, “Таптал талытын”, “Олох долгунун”. Ол барыта артыыстара сайыннарар, маастарыстыбаларын үрдэтэр. Олонхо артыыһа – бу ураты артыыс, кини кылыһабынан ыллаан-туойан оруолун арийар, тирдэр. “Пионовая беседаканы” оонньуурга икки састаабы онгорбутум. Бастагы састаапка **Саха тыйаатырын артыыската Ирина Михайлова** уонна **Саарын** сылдыбыттара.

Иккис састаапка бэйэм үөрэнээччилэrim, устудьуон-

нар, оччолорго соччо уопута суох **Наталья Корякина, Павел Колесов** этилэр. Оҕолор онно наһаа улахан хардыны онгорбуттара. Бэйэбэр олус ырахан этэ, бабар, биир састаабы да тутта сылдыһахпын сөп этэ. Ол эрээри, сүрүн састаап бардабына, үлэлээбиппит таах хаалыа дии санаабытым. Онтон манна премьерэба, ол оҕолорбут ыллаан, көрөөччү “Олонхоҕо маннык артыыстар бааллар эбит” диэн билбитэ. Бу сырыыга сүрүн оруолга **Наталья Слепцова** уонна **Саарын** тахсыахтара, атын оруолларга бэйэбит артыыстарбыт оонньоохтара.

Билигин бэйэбит дьэбит-уоплут суох буолан, испэктээктэрбит элбэхтик турбаттар эрээри, хаһан эрэ тыйаатыр дьэ-излэниэхпит, бэлэм испэктээктэрбитин төнүннэриэхпит диэн эрэнэбит. 80-с сыллары саныбын: Саха тыйаатырыгар биир испэктээккэ зонгелары тойугунан ыллаабыппар көрөөччү олох ылымматаба. Бэл, “ырыатын аҕыйааһа, эбэтэр тохтотуохха” диэбиттээбим. Ону Гавриил Гаврильевич Колесов барахсан “эс, онук табыллыбат” диэн сөбүлэспэтэбэ, Андрей Саввич эмиэ. Онтон кэлин көрөөччү үөрэнэн барыта, чыпчырынара тохтообута. Ол ырааттаба дии, билигин туспа Олонхо тыйаатыра баар буолла, олонхону туруорар буоллубут. Гавриил Гаврильевич Колесов, атын да кырдыаҕастарбыт Олонхо тыйаатыра тэриллэбитигэр хайдах курдук үөрүө этилэрий! **Норуот өркөн өйө, тылын баайа, ыра санаата – барыта олонхоҕо баар.** Олонхобут тыйаатырын улуу дьоппуон, кытай омукар

курдук, өрө тутта сырыттаһытына, чаччы, өлбөт үөстээх омук буолуо этибит.

Онон Олонхо тыйаатырын сезонун арыллытыгар, сахалыы турбут улуу кытай омук “Илэ түүл...” (“Пионовая бе-

седка”) испэктээгэр кэлин сылдыһын, көрүң!

Испэктээк Опера уонна балет тыйаатырыгар алтынны 29 күнүгэр 18.00 чаастан сабаланар.